

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра менеджменту і адміністрування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

Ukrainian
І. Сташевська

“ 27 ” 09 2019 року

ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

Робоча програма навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма

Менеджмент культури та соціальний маркетинг

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	028 Менеджмент соціокультурної діяльності
Факультет	культурології

Харків, 2019 рік

Робоча програма «Фінанси, гроші та кредит» для студентів першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності.

Мова викладання: українська

Розробник:

Л.Гетьман, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування

Протокол від «22» серпня 2019 року № 2

Завідувач кафедри _____ А.Дегтяр

Схвалено радою факультету культурології

Протокол від «27» серпня 2019 року № 1

Голова ради факультету _____ О.Кравченко

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям Підготовки, освітньо-Кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність (освітня програма): Менеджмент культури та соціальний маркетинг	Рік підготовки	
		3-й	3-й
		Семестр	
		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 2	Ступінь: бакалавр	22	14
		Семінарські	
		20	2
		Практичні	
		-	-
		Самостійна робота	
		Вид контролю	
		залік	залік

II. Мета і завдання навчальної дисципліни

У сукупності учбових дисциплін, що формують світогляд і основу професіоналізму майбутніх менеджерів соціально-культурної діяльності важлива роль відведена курсу «Фінанси, гроші та кредит». Це викликано як значенням у відтворювальному процесі, так і сферою інтересів цієї дисципліни.

Курс розрахований на студентів 3 курсу, що навчаються за освітньою програмою менеджмент культури та соціальний маркетинг.

Курс «Фінанси, гроші та кредит» має тісні міждисциплінарні зв'язки з іншими дисциплінами, а саме економічною теорією, макроекономікою, фінансами, мікроекономікою та ін.

Мета курсу – ознайомлення студентів із теоретичними та практичними основами фінансів, поглиблення знань у галузі фундаментальних економічних дисциплін. Так, у процесі вивчення дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» перед студентами стають наступні **завдання**:

- розширити уявлення студентів по сутність грошей, кредиту та фінансів, їх роль у суспільному виробництві, у відтворювальному процесі;
- зрозуміти зміст, ознаки та принципи бюджету;

- виявити основні принципи організації та функціонування кредитної справи;
- усвідомити сутність взаємовідносин та взаємозалежності суб'єктів кредиту.
- розглянути особливості формування та напрямки використання коштів спеціалізованих позабюджетних фондів, та їх роль у соціально економічному розвитку суспільства;
- висвітлити сутність та основні типи фінансової політики держави як складової загального макроекономічного регулювання;
- розкрити сутність державного кредитування та його специфічні ознаки як складової фінансової системи;
- сформувати власний дослідницький досвід щодо практичного застосування теорії грошей, кредиту та фінансів у різноманітних сферах майбутньої професійної діяльності.

У списку рекомендованої літератури можна знайти необхідні матеріали, що передбачені у програмі. Готуючись до семінарських занять студент має можливість, крім запропонованої літератури використати додаткові джерела.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- сутність та функції грошей, принципи утворення та функціонування грошової системи та види сучасних грошей;
- необхідність існування в ринковій економіці кредитних відносин;
- основні функції, завдання та роль кредитних установ;
- мотивацію, права і обов'язки суб'єктів кредитних відносин;
- сутність, функції фінансів, еволюцію фінансових відносин;
- місце та роль фінансів у відтворювальному процесі;
- сутність та типи фінансової політики, фінансовий механізм;
- основні форми, види та методи фінансового контролю;
- склад фінансової системи та взаємодію її складових;
- сутність, ознаки бюджету, етапи бюджетного процесу, склад та структуру доходів та витрат бюджету;
- специфічні ознаки спеціальних позабюджетних фондів;
- суть державного кредитування та особливості управління державним боргом;
- основні ознаки страхування.

Уміти:

-усвідомлювати і використовувати економічні знання у всіх сферах економічного життя;

-досліджувати суспільні явища і процеси для передбачення подальшої еволюції економіки України;

-вивчати прогресивний досвід у вирішенні питань функціонування фінансової системи та кредитних відносин для передбачення і розв'язання проблем сьогодення;

-розширювати знання, що сприяють визначенню правильних підходів до оцінки найважливіших макроекономічних процесів.

Мати навички:

- критичної оцінки сучасних підходів до визначення типу грошової та фінансово-кредитної політики;
- визначення методу фінансового контролю залежно від його мети, рівня;
- аналізу сучасних проблем у галузі фінансів та кредиту і знаходження або відповідних напрямків їх вирішення або адекватної моделі економічної поведінки.

У відповідності до Освітньої програми навчальна дисципліна формує наступні компетентності та результати навчання:

а) компетентності:

Фахові компетенції	ФК6.Здатність до фінансово-економічного забезпечення соціокультурної діяльності. ФК9.Здатність розробляти та стимулювати створення оригінального культурного продукту та послуг ФК18.Здатність здійснювати ефективні комунікації та розв'язувати конфліктні ситуації у професійній діяльності. ФК20.Ініціювати та розробляти соціокультурні проекти, забезпечувати їх операційну реалізацію. ФК22.Використовувати сучасний професійний інструментарій забезпечення конкурентної стратегії управління соціокультурними проектам
--------------------	--

• б) результати навчання:

	РН 7. Уміти використовувати сучасні інструменти фінансово-економічного забезпечення соціокультурної діяльності. РН 10. Знати та кваліфіковано використовувати методи стимулювання виробництва, розповсюдження та споживання культурних благ. РН 19. Обґрунтовувати організаційні та управлінські рішення, створювати завдання на їх реалізацію з урахуванням соціального та культурного контексту. РН 26. Здійснювати проектувальну роботу та планування заходів із реалізації проектів та програм. РН 30. Забезпечувати експертний супровід соціокультурних проектів, оцінювати їх якість за певними критеріями та методикою із застосуванням сучасного професійного інструментарію.
--	---

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: основи економічної теорії, мікро та макроекономіка, маркетинг в соціокультурній сфері та ін.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: аналітичні звіти, реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 4-х розділів, які містять 11 тем, пов'язаних між собою змістовими складовими.

1 розділ містить 2 теми: Виникнення, сутність та функції грошей. Види грошей. Грошовий обіг та грошева система.

2 розділ містить 3 теми: Сутність та функції фінансів. Фінансова політика держави. Управління фінансами. Фінансовий контроль.

3 розділ містить 4 теми: Державний бюджет. Міжбюджетні відносини та місцеві фінанси. Позабюджетні фонди. Державний кредит.

4 розділ містить 2 теми: Сутність та функції кредиту. Кредитна система та її організація.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Виникнення, сутність та функції грошей. Види грошей.

Форми вартості. Виникнення грошей. Раціоналістична концепція походження грошей.

Гроші як ліквідний товар. Мінова і споживча вартість грошей. Функції грошей. Особливосту виконання заміниками грошей функції накопичення. Гроші у світовій економіці (функція світові гроші).

Виникнення та еволюція монет. Символічні гроші. Готівкові та безготівкові гроші. Кредитні гроші та банкнота. Вексель (сутність, різновиди, особливості обігу). Чек як доручення банку. Перспективи розвитку та особливості використання електронних грошей.

Тема 2. Грошовий обіг та грошева система.

Грошова маса та швидкість обігу грошей. Готівковий та безготівковий обіг. Типи грошових систем. Характеристика грошової системи в умовах регулюючого ринку. Структурні елементи грошової системи. Купівельна спроможність та вартість грошей.

Тема 3. Сутність та функції фінансів.

Предмет науки про фінанси. Сутність фінансів як історичної та економічної категорії. Суспільне призначення фінансів і їх об'єктивна необхідність в умовах товарного виробництва. Специфічні ознаки фінансів і їх взаємозв'язок з іншими вартісними економічними категоріями. Функції фінансів. Фінансові ресурси.

Тема 4. Фінансова політика держави.

Зміст, значення та завдання фінансової політики. Фінансова стратегія і тактика. Фінансовий механізм, його складові елементи і загальна характеристика. Види фінансового механізму. Типи фінансової політики (класична, регулююча та адміністративно-командуюча).

Тема 5. Управління фінансами. Фінансовий контроль.

Економічний зміст управління фінансами. Суб'єкти та об'єкти управління фінансами. Органи управління фінансами, їх функції. Функціональні елементи управління фінансами.

Сутність фінансового контролю. Специфіка, об'єкти, та область застосування фінансового контролю. Форми, види та методи фінансового контролю. Суб'єкти, які здійснюють фінансовий контроль, їх права та зобов'язання.

Тема 6. Державний бюджет.

Сутність та специфічні ознаки державного бюджету. Поняття бюджетного улаштування. Бюджетний процес, його етапи.

Доходи державного бюджету: сутність, класифікація. Економічна природа та види податків, податкові ставки. Податкова система: сутність та принципи улаштування. Податкові та неподаткові надходження до державного бюджету. Витрати державного бюджету, їх склад та структура. Дефіцит та профіцит бюджету. Управління дефіцитом бюджету.

Тема 7. Міжбюджетні відносини та місцеві фінанси.

Місце та роль місцевих фінансів у соціально-економічному розвитку держави. Вертикальні та горизонтальні міжбюджетні зв'язки. Склад та структура місцевих фінансів. Доходи місцевих бюджетів (закріплені та регулюючі). Витрати місцевих бюджетів. Види витрат. Структура витрат і особливості місцевого фінансування. Бюджетне фінансування економічних і соціально-культурних програм області.

Тема 8. Позабюджетні фонди.

Необхідність створення та призначення державних цільових фондів. Специфічні ознаки позабюджетних фондів. Класифікація позабюджетних фондів за функціональним призначенням і рівнями управління. Використання засобів позабюджетних фондів на фінансовому ринку. Джерела та діючий порядок формування, характеристика основних напрямків використання засобів Пенсійного фонду. Фонд соціального страхування. Соціально-економічне значення. Основні джерела фонду. Інші позабюджетні фонди, їх призначення, основні умови формування та напрямки використання.

Тема 9. Державний кредит.

Сутність і значення державного кредиту. Капітальний та поточний, внутрішній та зовнішній державний борг. Джерела оплати державного боргу. Класифікація позик за правом емісії, формою сплати надходжень, методами розташування, за строком сплати. Види державних цінних паперів, їх обіг на фінансовому ринку. Управління державним боргом.

Тема 10. Сутність та функції кредиту.

Чинники виникнення кредиту та причини його існування. Сутність та характерні ознаки кредиту. Суб'єкти та об'єкти кредитних відносин. Лихварський кредит (історичний аспект). Натуралістична та капіталоутворююча теорії кредиту. Функції кредиту. Форми кредиту.

Тема 11. Кредитна система та її організація.

Кредитна система в ринковій економіці. Центральний банк як основна регулююча ланка кредитної системи. Місце і роль в ринковій економіці. Система комерційних кредитних установ. Структура банківських ресурсів. Активні та пасивні операції банків. Кредитна спілка: принципи організації та

функції. Міждержавні кредитні інститути.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів та тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	У тому числі			
		л.	сем.	практ.	С.р.
1	2	3	4	5	7
Розділ 1. Теоретичні основи грошей					
Тема 1. Виникнення, сутність та функції грошей. Види грошей		2	2		
Тема 2. Грошевий обіг та грошова система		2	2		
Розділ 2. Теоретичні основи фінансів					
Тема 3. Сутність та функції фінансів		2	2		
Тема 4. Фінансова політика держави		2	1	-	
Тема 5. Управління фінансами та фінансовий контроль		2	1	-	
Розділ 3. Функціонування фінансової системи					
Тема 6. Державний бюджет		2	2	-	
Тема 7. Міжбюджетні відносини та місцеві фінанси		2	2	-	
Тема 8. Позабюджетні фонди		2	2	-	
Тема 9. Державний кредит		2	2		
Розділ 4. Теоретичні основи кредиту					
Тема 10. Сутність та функції кредиту		2	2		
Тема 11. Кредитна система та її організація		2	2		
Усього		22	20	-	

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Еволюція форм вартості, сутність грошей та їх функції	1
2.	Види грошей	1
3.	Грошевий обіг. Побудова і основні елементи грошової системи	2
4.	Сутність і функції фінансів	2
5.	Сутність та типи фінансової політики держави	1
6.	Управління фінансами. Сутність, форми та методи фінансового контролю	1
7.	Державний бюджет. Сутність, етапи бюджетного процесу та бюджетне улаштування. Структура державного бюджету	2
8.	Сутність, значення та склад місцевих фінансів	2
9.	Призначення та роль спеціальних позабюджетних фондів	2
10.	Державний кредит як елемент фінансової системи	2
11.	Необхідність існування. Сутність та функції кредиту.	2
12.	Структура кредитної системи.	2

6 Самостійна робота

Метою самостійної роботи є краще засвоєння матеріалу курсу, проробка рекомендованої літератури та конспекту лекцій, наданого на лекційних заняттях, а також розгляд додаткових питань, що не увійшли в лекційний матеріал.

Основним видом самостійної роботи студентів є написання рефератів. Основні вимоги до оформлення рефератів є такими. Перш за все, необхідно прочитати та проаналізувати літературні джерела, які стосуються даної теми. Написання реферату – творчий процес, тому краще викладати матеріал самостійно, логічно та послідовно, робити власні висновки. В рефераті повинні бути присутні елементи наукового аналізу, порівняння поглядів різних дослідників, викладення власної точки зору щодо суперечливих питань. Аналізуючи будь-яку проблему, використовуються знання, отримані при вивченні інших дисциплін.

Реферат повинен мати чітку й логічну структуру. Якщо в ньому наводяться окремі цитати з наукових статей чи монографій, то потрібно вказати автора роботи, її назву, місце і рік видання, сторінку. Те саме стосується й тих цифрових даних, які наводяться в роботі.

У рефераті не повинно бути суперечностей між окремими його положеннями. Обсяг роботи має бути в межах 10—12 сторінок (набраного тексту) стандартного формату. Зміст реферату повинен відповідати плану, який, у свою чергу, має відображати сутність теми, що розглядається, її внутрішню структуру і логіку дослідження. В кінці слід перелічити в

алфавітному порядку використану літературу (приблизно 8-10 джерел).

Запропоновані *теми рефератів*:

1. Виникнення грошей як результат еволюції форм вартості.
2. Золото як гроші.
3. Особливості виконання сучасними грошима функції платежу.
4. Побудова та елементи грошової системи України.
5. Готівкові та безготівковий обіг: перспективи розвитку в Україні.
6. Фінанси як історична категорія. Сутність, ознаки.
7. Склад і структура фінансових ресурсів, напрямки їх використання.
8. Основні ланки фінансової системи України.
9. Еволюція регулюючого типу фінансової політики у ХХ столітті.
10. Управління фінансами в Україні.
11. Поняття фінансового ринка як структурного елементаринкової економіки.
12. Організаційні структури ринку фінансів.
13. Первинний та вторинний ринок цінних паперів.
14. Особливості фінансового нагляду як методу фінансового контролю.
15. Структура, та характеристика державних фінансів.
16. Специфічні ознаки державного бюджету.
17. Основні завдання бюджетної політики в умовах здійснення ринкових реформ.
18. Доходи бюджету: поняття, види, характеристика.
19. Сутність та види податків. Податкова система.
20. Роль бюджету у перерозподілі фінансових ресурсів.
21. Бюджетна класифікація витрат. Ознаки та принципи побудови.
22. Дефіцит бюджету: сутність, методи покриття.
23. Бюджетне улаштування та етапи бюджетного процесу.
24. Територіальні фінанси
25. Спеціалізовані позабюджетні фонди: специфічні ознаки, класифікація та правова база функціонування.
26. Джерела утворення та основні напрямки витрат фонду соціального страхування.
27. Економічна природа та значення державного кредиту.
28. Функції та значення страхування у сучасних умовах.
29. Інвестиційна діяльність страховика: сутність, форми, обмеження.
30. Розвиток страхового ринку в Україні.
31. Роль фінансів у соціально-економічному розвитку суспільства.
32. Вплив фінансів на відтворювальну, галузеву та територіальну структуру виробництва.
33. Історичний аспект виникнення кредитної справи.
34. Основні завдання і функції Національного банку України.
35. Вплив кредитної системи на ціну грошей. Грошова пропозиція.
36. Спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи (спілки, каси, ломбарди та ін.).

37.Іпотека: сутність та роль у загальноекономічному розвитку.

7. Форми поточного і підсумкового контролю

Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний: лекція, пояснення, розповідь, дискусія, бесіда, спостереження

Репродуктивний: конспектування тез лекцій, використання формул, пробні та тренувальні вправи

Частково-пошуковий: пошук рішення пізнавальних завдань, що надані або самостійно сформульовані

Проблемного викладення: моделювання проблемних ситуацій, формулювання та розв'язання проблемних ситуаційних задач на основі аналізу різних підходів,

Дослідницький (проектно-орієнтований): демонстрація принципів роботи з онлайн-ресурсами, аналізу фахової літератури

Робочою програмою передбачені наступні методи навчання: лекційні, семінарські заняття, самостійна робота студента.

Контроль: Фронтальне опитування, взаємоконтроль, виконання самостійних завдань, бесіда, вирішення проблемних ситуацій репродуктивного, конструктивного і творчого рівнів Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку. Передбачено рубіжні етапи контролю знань у формі усного опитування, перевірки конспектів, рефератів, тестування.

8. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Шкала оцінювання:

90-100 балів — відмінно (A);

75-89 балів — добре (BC);

60-74 бали — задовільно (DE);

35-59 балів — незадовільно з можливістю повторного складання (FX);

1-34 бал. — незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F).

Визначення рейтингу навчальної діяльності студента з дисципліни

Шкала нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

підсумковий контроль — 30 балів;

рубіжне тестування — 5 балів;

реферат — 10 балів;

доповідь на семінарському занятті — 3 балів;

Порядок проведення підсумкового контролю та критерії оцінювання студентів

Підсумковий контроль

Результатом вивчення дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» є залік, який проводиться за розкладом, що доводиться до студентів за місяць до початку екзаменаційної сесії.

Екзаменаційне завдання повинно виключно виконуватися студентами самостійно. Тому у разі використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент знімається з іспиту й одержує нульову оцінку.

По завершенні заліку роботи разом з білетами і заліковими книжками приймаються від кожного студента екзаменатором. Перевірка залікових робіт студентів проводиться в приміщенні академії.

Залікова робота складається із тестового завдання, що містить шість питань, а також із письмової відповіді на питання з загального курсу «Фінанси, гроші та кредит». Максимальна кількість балів становить 30. Диференціація балів проводиться за шкалою: 10, 5, 0 балів.

Оцінювання тестів:

20 балів – від 6 до 5 вірних відповідей;

10 балів - від 4 до 3 вірних відповідей;

0 до 5 балів – від 2 вірних відповідей і менше.

Оцінювання письмової відповіді на питання:

Повна відповідь на питання, яка оцінюється в 10 балів, повинна відповідати таким вимогам:

- 1) розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- 2) повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- 3) виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- 4) уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- 5) демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- 6) знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиленням під час розкриття питань, які того потребують;
- 7) знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, їх ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- 8) засвоєння основної та додаткової літератури.

Відповідь на питання оцінюється в 5 балів, якщо:

1) не розкрито хоча б одного з пунктів, указаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання);

2) при розкритті змісту питання зроблені значні помилки під час:

- використання цифрового матеріалу;

- посилання на конкретні історичні періоди та дати;

- формулювання назв фінансових та кредитних установ та завдань, які перед ними ставляться;

- визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється в 0 балів, якщо:

1) не розкрито трьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

2) одночасно присутні два чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання в 5 балів;

3) висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним. Твердження, зазначені у відповіді не аргументовані;

4) характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, неправильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді, тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

Після перевірки відповідей на екзаменаційні завдання проводиться підсумовування балів за кожним з завдань екзаменаційного білета. До суми балів з екзаменаційного білета додається сума балів поточного контролю. Після чого загальна сума балів перераховується в екзаменаційну оцінку.

Результати іспиту доводяться до відома студентів лектором потоку

9.Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, навчальні посібники, періодична література, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД).

Рекомендована література.

Основна:

1. Бюджетний Кодекс України.
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 24.
3. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» від 26.01.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 13.
4. Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про державну податкову службу в Україні» від 05.02.1998 р. № 83/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 29.

5. Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» від 26.06.1997 р. № 400/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 37.
6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 р. № 1533-III // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 22.
7. Гетьман Л.Г. Напрями розвитку інноваційної діяльності у банківській сфері / Л.Г.Гетьман // Міжнародний журнал “Інтернаука”. — 2016. - №12(2). — с. 49-54. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2016_12\(2\)_14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2016_12(2)_14).
8. Гетьман Л. Г. Історико-економічний досвід стабілізації грошової системи в Україні / Л. Г. Гетьман // Вісник Харківської державної академії культури. Серія: Соціальні комунікації : зб.наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2016. — Вип. 49. — С. 196-205. — Електронна копія в головному документі.
9. Гетьман, Л. Г. Кредитно-денежные отношения в Украине первой трети XX века (историко-экономический аспект) / Гетьман Л. Г. — Орел : Орел-ГАУ, 2003. — 192 с.
10. Гриньова, Валентина Миколаївна Гроші і кредит : навч. посібник / В. М. Гриньова, О. Ю. Проскура ; Харків. держ. екон. ун-т. — Харків : ІНЖЕК, 2003. — 207 с.
11. Дегтяр, А. О. Державні фінанси і бюджетний процес : [навч. посібник] / А. О. Дегтяр, М. В. Гончаренко; Нац. акад. держ. упр. при Президенті України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. — Х. : С.А.М., 2013. — 290 с. — Бібліогр.: с. 289-290. — 300 пр. — ISBN 978-617.
12. Коваленко Д. І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Коваленко Д. І., Венгер В. В. — Київ : Центр учб. л-ри, 2013. — 578 с.
13. Кремень О. І. Фінанси [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Кремень О. І., Кремень В. М. — Київ : Центр учб. л-ри, 2018. — 416 с.
14. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) [Електронний ресурс] : підручник / В. О. Онищенко, А. Ю. Бережна, Л. О. Птащенко, І. Б. Чичкало-Кондрацька ; за ред. В. О. Онищенко. — Київ : Центр учб. л-ри, 2015. — 600 с.
15. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн [Електронний ресурс] : навч. посіб. / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. — Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. - 572 с.
16. Долан, Эдвин Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика / Эдвин Дж. Долан, Колин Д. Кэмпбелл, Розмари Дж. Кэмпбелл. — СПб. : С.-петерб. оркестр, 1994. — 496 с.
17. Загородній, Анатолій Григорович Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. — Київ : Знання, 2007. — 1072 с.
18. Колодізев, Олег Миколайович Гроші та кредит : навч. посібник / О. М. Колодізев, О. Р. Яременко ; Харків. держ. екон. ун-т. — Харків : ІНЖЕК, 2004. — 156 с.

19. Фінанси (теоретичні основи) [Електронний ресурс] : підручник / [авт.: М. В. Грідчина та ін.; за наук. ред.: М. В. Грідчиної, В. Б. Захожая] ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. — 2-ге вид., випр. і допов. — К. : МАУП, 2004. — 306 с.

Додаткова

1. Гриценко А. Концептуальні засади переходу до нової парадигми монетарної політики / А. Гриценко // Економіка України. — 2009. — № 2. — С. 31-41.
2. Дегтяр А. О. Методологічні аспекти економіко-статистичного аналізу ефективності діяльності фінансово-кредитних установ / А. О. Дегтяр, М. В. Гончаренко // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. — Х., 2012. — № 1. — С. 172-177. — Бібліогр.: 8 назв. — [Архів автора]
3. Котляревський Я. В. Вартість та концепції походження грошей / Я. В. Котляревський, Н. І. Передерієнко // Наукові записки : наук.-техн. зб. / М-во освіти і науки України, Укр. акад. друкарства ; [редкол.: Б. В. Дурняк та ін.]. — Львів, 2010. — Вип. 1(17). — С. 83-88. — Бібліогр.: 9 назв. — [НАБ] 76.123
4. Кохан Н. Звідки беруться гроші / Настя Кохан // Музеї України. — 2009. — № 2. — С. 28-30.
5. Крамаренко І. С. Методика оцінки кредитоспроможності позичальника: практичний аспект / І. С. Крамаренко, Л. А. Козаченко // Економіка України. — 2018. — № 5. — С. 49-60. — Бібліогр.: 2 назви.
6. Кудряшов В. Стан державних фінансів та напрям їх оздоровлення / В. Кудряшов // Економіка України. — 2011. — № 3. — С. 14-26. — [Ч/З]
7. Рябініна Л. Сутнісні особливості сучасних грошей та їх функцій / Л. Рябініна // Економіка України. — 2011. — № 6. — С. 40-49. — [Ч/З]
8. Яременко О. Л. Інституційні ефекти нетрадиційної грошово-кредитної політики: поступова адаптація або фінансова сингулярність? / О. Л. Яременко, О. В. Дмитренко // Економіка України. — 2014. — № 2. — С. 4-15. — Бібліогр.: 13 назв.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Національний банк України. – Режим доступу: www.bank.dov.ua
3. Сервер Верховної Ради України. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/.

4. Офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.
5. Офіційний електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>
6. Украинское право. – Режим доступу: www.ukrpravo.com/